

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Относно: Ежемесечна отчетна информация за извършените разходи във връзка с мерките за предотвратяване на разпространението на COVID-19 и лечението му, мерки за подкрепа на бизнеса и социални мерки.

Във връзка с Указания ДР № 1 на министъра на финансите от 18 януари 2021 г. относно изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2021 г., с оглед осигуряване на публичност и прозрачност на изразходваните средства във връзка с мерките и действията, предприети от правителството на Република България, извършените **към 31 декември 2021 г. разходи** от Националния осигурителен институт (НОИ) във връзка с мерките за предотвратяване на разпространението на COVID-19 и лечението му, мерки за подкрепа на бизнеса и социални мерки, възлизат на **4 141 834 754 лв.**, отразени в касовия отчет за изпълнението на бюджета към 31 декември 2021 г.:

I. Извършени разходи за периода 1 януари – 31 декември 2021 г. по консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване.

1. В изпълнение на параграф 6, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г., ПМС № 84 от 11 март 2021 г., ПМС № 168 от 22 април 2021 г., ПМС № 192 от 27 май 2021 г., ПМС № 204 от 23 юни 2021 г. и ПМС № 242 от 22 юли 2021 г., за периода януари - декември са изплатени еднократни допълнителни суми (ЕДС) към пенсиите на всички пенсионери, без оглед на размера на получаваната пенсия (в размер на 50 лв. за периода януари-септември 2021 г. и 120 лв. за м. октомври, м. ноември и м. декември 2021 г.). Изплатени са 1 688 966 874 лв. За този период са изплатени 5 644 570 лв. ЕДС в размер на 50 лв. към пенсиите по ПМС от 2020 г.

През месец декември 2021 г са одобрени допълнителни трансфери по бюджета на ДОО:

- **съгласно ПМС № 474 от 30 декември** е одобрен допълнителен трансфер в размер на 100 000 000 лв. по бюджета на НОИ за еднократно изплащане през 2022 г. на допълнителна сума към пенсията или сбора от пенсиите заедно с добавките и компенсациите към тях в размер 75 лева всеки пенсионер, който е със завършен ваксинационен курс за COVID-19 до 31 декември 2021 г. включително, който завърши ваксинационен курс или е с поставена бустерна доза в периода от 1 януари до 30 юни 2022 г. включително или който има поставена първа доза ваксина за COVID-19 в периода от 1 юни до 30 юни 2022 г.
- **съгласно ПМС № 479 от 30 декември 2021 г.** е одобрен допълнителен трансфер в размер на 750 000 000 за изплащане на допълнителна сума в размер на 60 лева към пенсиите за януари, февруари, март, април, май и юни 2022 г.

Средствата по бюджета на държавното обществено осигуряване от допълнителните трансфери се прехвърлят до 31 декември 2021 г. по сметка за чужди средства на Националния осигурителен институт и се съхраняват по тази сметка до изплащането на допълнителните суми за съответните месеци на 2022 г. съгласно чл. 4, ал. 1 от ПМС № 479 от 30 декември 2021 и чл. 36, ал. 1 от ПМС № 474 от 30 декември.

Общата сума отчетена като разход по § 41-00 в отчета за касово изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г. е в размер на **2 544 611 444 лв.**

2. Изплатените средства във връзка с чл. 10 от Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г. относно увеличението на минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от Кодекса на социално осигуряване от 250,00 лв. до 300,00 лв., считано от 1 януари 2021 г., към 31 декември 2021 г. възлизат на **482 219 513 лв.**

3. По оценки, от 1 януари до 31 декември 2021 г. приблизително **278 280 656 лв.** са изплатени от държавното обществено осигуряване във връзка със смекчаване на преките социални последици от разпространението на COVID-19 върху доходите на домакинствата. Сумата представлява допълнителния разход за изплатени парични обезщетения за безработица, възникнал поради по-големия брой регистрирани безработни лица, както за изплащане на парични обезщетения за временна неработоспособност на лица, заразили се с COVID-19 и на лица, карантинирани поради близък контакт със заразен с COVID-19.

4. С обявеното извънредно положение от 13 март 2020 г. и въведените карантинни ограничения поради създалата се епидемична обстановка в страната, в НОИ са предприети мерки относно предотвратяване разпространението на COVID-19 включващи закупуването на хигиенни материали и лични предпазни средства, както и ежедневно извършване на допълнително почистване и дезинфекция на работните места, санитарните помещения, коридорите, стълбищата и площадките между тях. Отчетените към 31 декември 2021 г. разходи за административна издръжка са в размер на **54 036 лв.** и са за сметка на бюджета на НОИ. През отчетния период са придобити нефинансови активи в размер на **9 648 лв.** - дезинфектиращи UVC уреди за въздух (осем броя).

5. Във връзка с ПМС № 249 от 2020 г., изплатеното увеличение на индивидуалните основни месечни заплати и свързаните с тях задължителни осигурителни вноски за сметка на работодател на служителите на НОИ, които са натоварени с дейности свързани с ограничаване на последициите на COVID-19, за периода 1 януари – 31 декември 2021 г. е **13 207 200 лв.**

6. Извършените **разходи** по бюджета на НОИ към работодатели за запазване на заетостта на наетите от тях работници и служители са в размер на **823 452 257 лв.**, формирани от:

- изплатени средства по ПМС № 55 от 2020 г. в размер на **14 661 лв.**, като е оказана подкрепа на 8 работодатели и 166 работници и служители.
- изплатени средства по ПМС № 416 от 2020 г. в размер на **367 581 418 лв.**, като е оказана подкрепа на 7 342 работодатели за запазване на работните места на 167 059 работници и служители.
- изплатени средства по ПМС № 93 от 2021 г. в размер на **219 669 526 лв.**, като е оказана подкрепа на 5 994 работодатели за запазване на работните места на 152 302 работници и служители.
- изплатени средства по ПМС № 213 от 2021 г. в размер на **94 987 209 лв.**, като е оказана подкрепа на 3 084 работодатели за запазване на работните места на 90 207 работници и служители.

- изплатени средства по ПМС № 322 от 2021 г. в размер на **298 028 803 лв.**, като е оказана подкрепа на 3 799 работодатели за запазване на работните места на 98 865 работници и служители (в тази сума се включват 131 933 270 лв., отчетени като разход и прехвърлени в сметка за чужди средства на НОИ в изпълнение на ПМС № 392 от 2021 г. за извършване на плащания през 2022 г.).
- възстановен разход към бюджета на НОИ в размер на **(-690 497) лв.** (съответно същата сума, отразена в предоставените трансфери, част от прехвърлените към 31 декември 2020 г. към сметката за чужди средства 351 315 637 лв., отразена към 31 декември 2020 г. като разходи изплатена през 2021 г. като предоставен трансфер).
- възстановена сума към бюджета на НОИ по извършено по реда на ПМС № 151 от 2020 г. плащане в размер на **(-19 339) лв.**
- възстановена сума към бюджета на НОИ по извършено по реда на ПМС № 278 от 2020 г. плащане в размер на **(-23 583) лв.**
- възстановена сума по бюджета на НОИ от сметката за чужди средства, осъществено по реда на ПМС № 93 от 2021 г. в размер на **(-156 095 941) лв.**

7. Предоставените **трансфери** от бюджета на НОИ за запазване на заетостта на работници и служители към 31 декември 2021 г. са в размер на **5 220 959 лв.**, формирани от:

- възстановеният разход в отчета за касово изпълнение на бюджета в размер на **690 497 лв.** и съответно същата сума отразена в предоставените трансфери, е част от прехвърлените към 31.12.2020 г. към сметката за чужди средства 351 315 637 лв., отразена към 31.12.2020 г. , като разход, но изплатена през 2021 като предоставен трансфер.
- Предоставени трансфери след периода на извънредното положение (ПМС 416 от 2020 г.) в размер на **1 784 112 лв.**
- Предоставени трансфери след периода на извънредното положение (ПМС 93 от 2021 г.) в размер на **1 172 372 лв.**
- Предоставени трансфери след периода на извънредното положение (ПМС 213 от 2021 г.) в размер на **460 538 лв.**
- Предоставени трансфери след периода на извънредното положение (ПМС 322 от 2021 г.) в размер на **1 113 440 лв.**

II. Извършени плащания от сметката за чужди средства по ПМС № 400 от 2020 г. за периода 1 януари – 31 декември 2021 г.

В изпълнение на параграф 3 от заключителните разпоредби на ПМС № 400 от 2020 г. за изменение на ПМС № 151 от 2020 г., **351 315 637 лв.** са преведени по сметка за чужди средства на НОИ за изплащане по реда на ПМС № 55 от 2020 г. и ПМС № 151 от 2020 г. на работодатели на компенсация и средства за запазване на заетостта, отнасящи се за периодите до края на 2020 г. Сумата представлява разликата между изплатените от НОИ през 2020 г. средства и одобрените със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г. 1 000 000 000 лв. за мерки, свързани със заетостта, разходвани на основание параграф 6а от преходните и заключителни разпоредби на същия закон. Към 31 декември 2021 г. сумата е усвоена изцяло.

За периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2021 г. от сметката за чужди средства е възстановена в бюджета на НОИ сума в размер на **156 095 941 лв.** по реда на ПМС № 93 от 2021 г., а изразходваните средства за плащания свързани със запазване на заетостта са в размер на **195 219 696 лв.**, в т.ч.:

1. По реда на ПМС № 55 от 2020 г. са извършени плащания в размер на **143 532 лв.** за 8 работодатели и 166 работници и служители.

2. По реда на ПМС № 151 от 2020 г. са извършени плащания в размер на **2 410 072 лв.** и е оказана подкрепа на 95 работодатели за 3 424 работници и служители.

3. По реда на ПМС № 278 от 2020 г. са извършени плащания в размер на **191 975 595 лв.** През месеца са подкрепени 6 730 работодатели за запазване на работните места на 141 484 работници и служители.

4. Под формата на **трансфери към бюджетни организации** са изплатени **690 497 лв.** по реда на ПМС № 278 от 2020 г.

В изпълнение на параграф 1б от заключителните разпоредби на ПМС № 392 от ноември 2021 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г., на 30 декември 2021 г. **131 933 270 лв.** са преведени по сметка за чужди средства на НОИ за изплащане на работодатели на средства за запазване на заетостта на работниците и служители по реда на това постановление, отнасящи се за периодите до края на 2021 г.

Ш. Общо изразходваните от началото на извънредното положение до 31 декември 2021 г. средства по ПМС за запазване на заетостта на работници и служители както следва:

1. По реда на ПМС № 55 от 2020 г., НОИ е изплатил компенсации в общ размер на **186 207 964 лв.**, в т. ч. разходи в размер **185 495 478 лв. и 712 486 лв. под формата на трансфери към бюджетни организации.** Оказана е подкрепа на 8 988 работодатели за запазване заетостта на 171 864 работници и служители.

2. По реда на ПМС № 151 от 2020 г. НОИ е изплатил **средства за запазване на заетостта в размер на 345 791 237 лв., от които разходи в размер на 345 037 840 лв. и предоставени трансфери на бюджетни организации в размер на 753 397 лв.** Оказана е подкрепа на 4 938 работодатели за запазване заетостта на 144 522 работници и служители.

3. Във връзка с изменение и допълнение на ПМС № 151 от 2020 г. с ПМС № 278 от 12 октомври 2020 г. са изплатени общо **311 882 537 лв., в т.ч. разходи в размер на 310 687 005 лв. и 1 195 532 лв. под формата на трансфери към бюджетни организации.** Оказана е подкрепа на 6 881 работодатели за запазване заетостта на 147 879 работници и служители.

4. Във връзка с изменение и допълнение на ПМС № 151 от 2020 г. с ПМС № 416 от 30 декември 2020 г. са изплатени общо **369 365 530 лв., в т.ч. разходи в размер на 367 581 418 лв. и 1 784 112 лв. под формата на трансфери към бюджетни организации.** Оказана е подкрепа на 7 342 работодатели за запазване заетостта на 167 059 работници и служители.

5. По реда на ПМС № 93 от 2021 г. НОИ е изплатил **средства за запазване на заетостта в размер на 220 841 898 лв., от които разходи в размер на 219 669 526 лв. и предоставени трансфери на бюджетни организации в размер на 1 172 372 лв.** Оказана е подкрепа на 5 994 работодатели за запазване заетостта на 152 302 работници и служители.

6. По реда на ПМС № 213 от 2021 г. НОИ е изплатил **средства за запазване на заетостта в размер на 95 447 747 лв., от които разходи в размер на 94 987 209 лв. и предоставени**

трансфери на бюджетни организации в размер на 460 538 лв. Оказана е подкрепа на 3 084 работодатели за запазване заетостта на 90 207 работници и служители.

7. По реда на ПМС № 322 от 2021 г. НОИ е изплатил **средства за запазване на заетостта в размер на 167 208 973 лв., от които разходи в размер на 166 095 533 лв. и предоставени трансфери на бюджетни организации в размер на 1 113 440 лв.** Оказана е подкрепа на 3 799 работодатели за запазване заетостта на 98 865 работници и служители.

8. Общият размер към 31 декември 2021 г. на изплатените на работодателите компенсации/ средства за запазване на заетостта по реда на всички постановления възлиза на **1 696 745 886 лв., в т.ч. разходи в размер на 1 689 554 009 лв. и 7 191 877 лв. под формата на трансфери към бюджетни организации.** Оказана е подкрепа на 13 499 работодатели за запазване заетостта на 326 829 работници и служители¹.

В допълнение към тази сума, 131 933 270 лв. са отчетени като разход и прехвърлени в сметка за чужди средства на НОИ в изпълнение на ПМС № 392 от 2021 г. за извършване на плащания през 2022 г.

Изразходваните средства, свързани с мерките за преодоляване и предотвратяване на разпространението на COVID-19, са извършени в рамките на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г. (изм. и доп., бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.), като са отразени и допълнителните трансфери, получени на база постановления на Министерския съвет.

УПРАВИТЕЛ: /П/

ИВАЙЛО ИВАНОВ

¹ Елиминирано е броенето повече от веднъж в случаите, в които е изплатена подкрепа за два или повече месеца на един и същ работодател/ един и същ работник или служител, в т.ч. по повече от едно постановление/ нормативно основание.